

Štóske

noviny

Milí občania,

deň ku dňu, mesiac ku mesiacu a opäť je tu čas Vianoc. Prešlo to ako voda. Len teraz si pamätám, ako sme sa všetci stretli na starostovskom punči a táto chvíľka je tu čo nevidieť znovu. Ako každý rok, ani tento nebude výnimkou a celé toto obdobie zhodnocujeme v tohtoročných novinách. Naša obec sa aj v tejto etape stretla či už s vecami pozitívnymi alebo negatívnymi. Avšak aj s Vašou pomocou sme sa tieto udalosti snažili vždy obrátiť tým lepším smerom, za čo Vám všetkým veľmi pekne ďakujem. Ako každé noviny sa ani tieto nezaobídu bez popriatia prežitia čarovných, a láskyplných vianočných sviatkov. Do nového roka 2014 veľa radosti, pohody a blízkosti tých najmilších. Čo dodať na záver. Dúfam, že po prečítaní týchto novín budete hrdí na to, čo všetko sme pre našu obec spoločne dokázali

Ďakujem za doterajšiu prejavenu dôveru.

Anton Imling, starosta obce Štós

Pohľad na obec po „kalamitnej“ noci

Kalamita v obci Štós

Začiatok roka 2013 bol sprevádzaný snehovou kalamitou. Na prelome dní 6. a 7. februára napadol ťažký sneh, v dôsledku ktorého sa začali lámať a padať stromy a ich konáre. Výsledkom tohto vyčiniťania prírody bola 48 – hodinová uzávierka cesty medzi Štósom a Medzevom. Uzatvorenie komunikácie z bezpečnostných dôvodov inicioval Okresný dopravný inšpektorát Košíc okolia. Stromy, ktoré tvorili prekážku na ceste odstraňovali dobrovoľný hasičský zbor zo Štóse a Medzeva, podnik Mestských lesov z Medzeva a Obecný podnik lesov, služieb a remesiel z našej obce. So snehom bojoval aj Správa ciest Košického samosprávneho kraja, ktorá pomocou fréz cesty medzi jednotlivými obcami a mestami rozšírila a sprejzdnila. Zimná údržba našich štóskych ciest, vrátane riešenia kalamitného stavu stála 4 044 €. Vzhľadom na to, že bol v tejto dobe vyhlásený tretí kalamitný stupeň, Obvodný úrad a Odbor civilnej ochrany refundoval časť nákladov. Ich výška činila 1 739 eur.

Dostavba kultúrno-spoločenskej budovy

Tohto roku sa vykonáva dokončenie prvej etapy kultúrno-spoločenskej budovy, ktorej financovanie z vlastných zdrojov zabezpečovala naša obec. Výhercom verejného obstarávania sa stala firma ŠL Stav Smižany. Odborný dozor zabezpečoval Ing. arch. Miroslav Čech. Predpokladané ukončenie dostavby prvej etapy je plánované na 28. februára 2014. Tento termín prestavuje ukončenie prác na reštauračných a jedáľenských priestoroch už spomínanej stavby. Celkové využitie budovy sa bude môcť spresniť a určiť až po ukončení budovania všetkých jej priestorov. Veľkou výhodou, ktorá nasleduje po ukončení a skolaudovaní budovy, je vytvorenie nových pracovných miest pre občanov našej obce.

Na nasledujúcich obrázkoch vidíme premenu budovy.

Lesy našej obce

Drahí občania,

dovoľte, aby som Vás touto cestou oboznámil s činnosťou Obecného podniku lesov, služieb a remesiel, s.r.o. Ako veľmi dobre viete, začiatok ťažby poznamenalo množstvo snehu, preto sa navýšili náklady na ťažbu a prepravu dreva. Tento problém sme hravo vyriešili. Tieto ťažkosti nás sprevádzali do konca apríla, kedy sa nám počasie umúdrilo a mohli sme sa začať zaoberať ďalšími záležitosťami. Koncom apríla a začiatkom mája sme začali s výsadbou stromčekov na holinách vzniknutých po kalamite. Pokračovali sme výsadbou 150 000 kusov sadeníc a uhadzovaním kalamitou poškodených plôch lesa. Koncom mája náš podnik zahájil prípravu palivového dreva pre dôchodcov. Celkovo sa na tento účel vyťažilo 800 PLM (plnometrov) dreva. Cena dreva je stanovená pre dôchodcov, ktorí prinášali svojou obetavou prácou našej obci prínos, či už pri budovaní rôznych stavieb, zariadení a z ich dôchodkov by si neboli schopní zaplatiť trhovú cenu tohto dreva. Preto obec poskytuje ako formu vďaky zľavu na toto drevo, a tak jeho cena zahŕňa iba náklady na jeho prípravu a dovoz.

V apríli sme sa s našou spoločnosťou podieľali na výstavbe multifunkčného ihriska. Úlohou bola stavba chatky a posedenia, mantinelov pri ihrisku a zemné práce v jeho okolí.

Ako som v úvode spomenul, mali sme tuhú zimu. Táto skutočnosť nespôsobovala ťažkosti len nám, ale aj zvieratám v lese. Preto sme poľovníkom túto zver pomáhali dokrmovať (poskytli sme krmoviny) a zároveň sme jej prerážali cestu ku krmelcom. Po dohode s poľovníckym združením Tupý vrch sme si zobrali pod patronát lúku na území starého štóskeho cintorína, ktorý sa nachádza smerom na lokalitu Hegeň. Tento pozemok sme vykosili, vyklčovali a postavili krmelec. Podieľali sme sa však aj na iných prácach v obci. Napríklad pri dostavbe kultúrno spoločenskej budovy, jej vonkajšími obkladmi, výstavbou pódia v ňom, či všetkých prácach, kde bolo potrebné zapojenie našej stolárskej dielne. Náš podnik vystaval po svažniciach ciest 150 odrážok, ktoré sú potrebné pri zachytávaní návalov dažďovej vody. Tiež sa snažíme zabezpečiť čistotu okolitých vodných tokov, aby sme zamedzili upchávaniu prúdu toku vody v žľaboch.

V jeseni sa vysadilo 60 000 stromčekov (buk, dub, smrek, jedľa). Za celú doterajšiu činnosť podniku sme celkovo vysadili približne 250 000 drevín. Naša mesačná ťažba sa pohybuje asi v objeme 1 200 m³ drevnej hmoty. V minulosti však táto ťažba na mesačnej báze činila až 5 000 – 6 000 m³. Tento rozdiel, zníženie, sa mnohým nepáči, ale napriek tomu sme hrdí na to, že financie z tohto zníženého stavu ťažby bez problémov pokryjú náklady na nájom a iné výdavky podniku.

V tomto článku som spomenul len niektoré hlavné záležitosti doterajšej činnosti Obecného podniku lesov, služieb a remesiel, s.r.o. Je zbytočné uvádzať mnoho ďalších diel, z našej drevárskej dielne, ktoré vidíte pri prechádzke obcou. Tie hovoria za všetko.

Čo sa týka budúcnosti, pripravujeme výstavbu ďalších altánkov a vodných protipožiarnych nádrží na okolitých tokoch. Myslím si, že za tú krátku dobu nášho pôsobenia sa hanbiť nemusíme. Zo všetkých síl sa náš podnik bude snažiť zveľaďovať les, aby sme toto lesné bohatstvo zanechali aj našim vnukom, či pravnukom.

Gabriel Nagy

Konateľ Obecného podniku lesov, služieb a remesiel, s.r.o.

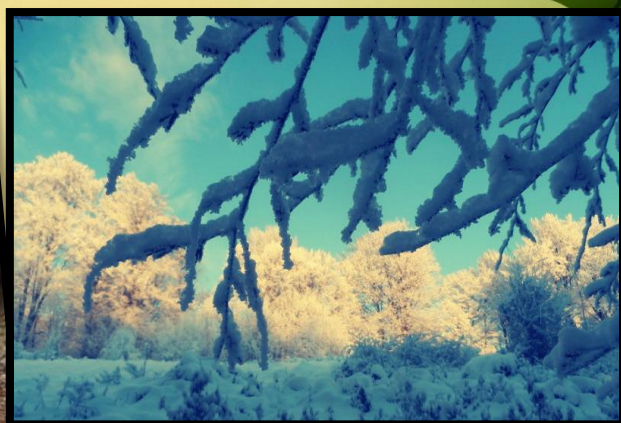

Štóske noviny [organizácie a projekty v obci]

Odrážka

Príroda v jeseni a zime

Nami vybudovaný krmelec

Život v základnej škole

Ďalší kalendárny rok sa blíži k svojmu záveru a ja mám opäť možnosť informovať Vás, občanov obce, o aktivitách Základnej školy v Štóse, ktorá zohráva dôležitú úlohu pri vzdelávaní a výchove detí žijúcich v obci. V uplynulom školskom roku 2012/2013 bol počet žiakov 32. V prebiehajúcom školskom roku 2013/2014 je počet žiakov 39. Výchovno-vzdelávacia činnosť sa uskutočňuje v troch triedach – dve triedy sú bežné so spojenými ročníkmi, jedna trieda s počtom žiakov 11 je špeciálna / pre vzdelávanie žiakov s mentálnym postihnutím/. Do 1.ročníka bežnej triedy nastúpilo v septembri 9 nových prvákov.

Základná škola je financovaná zo štátneho rozpočtu formou dotácií na žiaka, t.z. že výška finančných prostriedkov pridelených škole závisí od počtu žiakov.

V tomto kalendárnom roku sa z finančných prostriedkov určených na prevádzku školy opravila strecha budovy, nakoľko z dôvodu vysokej snehovej prikrývky počas minulej zimy došlo k odlomeniu zachytávačov snehu. Boli vymenené odkvapové rúry, natretá fasáda budovy, vymenená vstupná brána a v záhrade boli umiestnené prvky detského ihriska. Priebežne boli dopĺňané učebné pomôcky.

V školskom roku 2012/2013 sme pokračovali v projekte financovaného Európskou úniou s názvom Modernizácia vzdelávacieho procesu, ktorý je zameraný na informačné technológie.

Pedagogický zamestnanec sa zúčastňoval rôznych vzdelávacích aktivít, napr. Informačno-komunikačné zručnosti pedagogického zamestnanca, Rozvoj koordinačných schopností žiakov mladšieho veku, Vytváranie pozitívnej klímy v škole.

So žiakmi sme navštívili Bábkové divadlo v Košiciach, uskutočnili sme exkurziu do Prírodovedného múzea a Múzea voskových figurín v Urbanovej veži. Po prvýkrát sme realizovali dopravnú výchovu na dopravnom ihrisku v Košiciach. Na konci školského roka sme zorganizovali školský výlet do kaštieľa v Betliari a do Ochtinskej aragonitovej jaskyne.

Tradične sme sa zapojili do akcie Deň narcisov, v rámci ktorej sme za aktívnej spolupráce občanov obce vyzbierali pre Ligu proti rakovine 270 eur a 69 centov. Okrem toho sa žiaci zapojili aj do rôznych iných aktivít napr. Hviezdoslavov Kubín, Vesmír očami detí – výtvarná súťaž. Pri príležitosti Dňa Zeme sme opäť so žiakmi vyčistili časť prírody od odpadkov – cestu smerom ku kaplnke a jej okolie. Na záver sa chcem poďakovať všetkým, ktorí sa počas roka podieľali na chode základnej školy: pedagogickým a nepedagogickým zamestnancom školy, Obecnému úradu a pánovi Rychnavskému, ktorý poskytol žiakom sponzorský dar pri príležitosti Mikuláša.

Všetkým ľuďom dobrej vôle prajem v mene kolektívu základnej školy pokojné vianočné sviatky a šťastný nový rok 2014. Ing. Ľuboslava Pačaiová

Naši najmenší a materská škola

Materská škola v našej obci je jednotriedna s kapacitou 20 detí. Tohto roku boli do MŠ prihlásené aj dve deti mladšie ako tri roky. Prednostne prijímame deti rok pred nástupom do ZŠ, deti zamestnaných rodičov. Ostatné deti sa prijímajú podľa dátumu podania žiadosti na prijatie dieťaťa do MŠ. V prípade, že je podaných viac žiadostí, ako dovoľuje kapacita MŠ, rozhoduje o prijatí dieťaťa školská rada. Šesť ročné deti môžu navštevovať výtvarný krúžok v spolupráci so ZUŠ v Medzeve. Túto možnosť vyžívajú dve deti. Ich práce sme zaslali do súťaže v detských časopisoch, no zatiaľ sme neuspeli. Poďakovanie patrí obecnému úradu, ktorý zabezpečuje prevádzku našej MŠ. Umožnili nám využívať multifunkčné ihrisko v dopoludňajších hodinách bezplatne, čo je pre deti prínosom, nakoľko mnoho rodičov nemôže zaplatiť poplatok za používanie ihriska. Na tomto ihrisku chceme využívať pomôcky a náradie, ktoré sme si zakúpili za štátnu dotáciu a príspevok od rodičov, nakoľko my ihrisko pre nedostatok priestoru nemáme. Ceníme si pomoc všetkých rodičov, ktorí nám pomáhajú pri drobných opravách, poskytujú materiál na pracovnú a výtvarnú výchovu, použité hračky, papier na kreslenie. Dobrá spolupráca je aj s Obecným podnikom lesov, služieb a remesiel, ktorý nám zabezpečil stromček na vianočnú besiedku a zároveň nás zásobuje drevom na vykurovanie. Spolupracujeme so ZŠ, kde máme spoločné divadelné predstavenie, kultúrny program k rôznym sviatkom, využívame preháčkovú dráhu a ihrisko na telesnú výchovu. Deti si postupne zvykajú na priestory školy a zamestnancov, čo uľahčuje prechod do prvého ročníka. Privítali by sme sponzorov, ktorí by vedeli zmodernizovať našu starú budovu a tým spríjemniť pobyt našim deťom v MŠ. Deti a zamestnanci MŠ.

Vlasta Čiglinská, riaditeľka materskej školy

Farnosti v obci

- Zo života evanjelického cirkevného zboru

V tomto roku sme v našom cirkevnom zbere prežívali veľa príjemných stretnutí. Dňa 26. júla sa po prvýkrát v našom chráme Božom zahájili dni obce. Na slávnostných službách Božích zvestou slova Božieho poslúžil brat farár Mgr. Ondrej Kolárovský. Po kázni sa k prítomným prihovril aj pán starosta Anton Imling. Keď ste sa dobre cítili v našom spoločenstve, tak by sme Vám chceli pripomenúť, že pravidelné služby Božie máme každú druhú nedeľu v mesiaci a cez sviatky 24. decembra o 15.00, 25. decembra o 8.30 aj s večerou Pánovou. Rovnako na záver občianskeho roka o 15.00. Všetci ste srdečne vítaní.

V našom chráme Božom si dňa 3. augusta povedali svoje „ÁNO“ Manuela Hodermarská a Štefan Zervan. Takto vykročili na spoločnú cestu životom. Nebola to len vzácna chvíľka pre ich rodinu, ale aj pre náš cirkevný zbor, pretože po desiatich rokoch sme mohli vyprevať manželov do života.

Ďalšia radostná udalosť v našom zbere bol krst malej Isabel, ktorá sa narodila 25. júla manželom Zore a Daliborovi Foxovým. Po ôsmych rokoch sa náš cirkevný zbor rozrástol o jedno dieťa.

Druhú nedeľu v októbri na slávnostných službách Božích sme si pripomenuli 225. výročie posvätenia nášho chrámu. Zvestou slova Božieho poslúžila sestra farárka Mgr. Katarína Tomčíková.

Do života cirkevného zboru nepatria len radostné udalosti ale aj tie smutné. Dňa 28. októbra sme na poslednej ceste odprevadili nášho spoluobčana Vladimíra Kutlíka.

V cirkevnom zbere si pripomíname aj životné jubileum našich funkcionárov. V tomto roku sme na službách Božích gratulovali sestre kurátorke Alici Schreiberovej a odovzdali jej vecný a kvetinový dar.

Mgr. Ondrej Kolárovský, Alica Schreiberová

Letný pohľad na chrám Boží

- **Život v katolíckej cirkvi v Štóse**

Naša katolícka farnosť zaznamenala v tomto roku hádam jednu zo svojich najvýraznejších zmien. Tunajšieho kňaza Mgr. Stanislava Hrtánka, vystriedal v tento funkciu pán dekan Mgr. Václav Galo (súčasné pôsobenie vo farnosti Vyšný Medzev). Rozlúčka v pánom farárom Hrtánkom bola smutná, ale ako sa vraví, každý koniec ma svoj nový začiatok, tak to bolo aj v tomto prípade. Pána farára vystriedal nový kňaz, pán dekan Mgr. Galo, ktorý si nás zobral pod „ochranné krídla“. Tak, ako sa angažuje v našej farnosti, tak navštevuje aj Štós Kúpele, aby sa tam staral o duchovný život kúpeľných pacientov. Tento rok, sa aj pod záštitou tohto pána dekana organizuje v obci nultý ročník akcie s názvom „Dobrá novina“. Nie je to vo svete nič nového. Táto tradícia vznikla v Rakúsku pre niekoľkými desaťročiami a udržiava si dodnes tradíciu nielen tam, ale aj v mnohých mestách a dedinách Slovenska. Cieľom je vyzbierať prostredníctvom koledujúcich detí peniažky pre chudobné deti, žijúce v rozvojových krajinách. Je to akási pomoc detí deťom. Keďže bohatí sú tí, čo dajú aj z mála, budeme radi, ak nultý ročník tejto akcie podporíte. Týmto ukážeme našim detičkám, ako sa dá aj vlastným pričinením a obetou, urobiť iným radosť. Títo naši malí vinšovníci sa tiež zúčastnili na vysielacej sv. omši v Poltári, kde mohli vidieť, ako koledujú „skúsenejší“ koledníci. Deti budú navštevovať prihlásené príbytky a šíriť „Dobru novinu“ o narodení Pána. Ak Vás táto myšlienka zaujala a chceli by ste potešiť nielen deti v týchto krajinách, ale priniesť si takto do domu Boží pokoj, prihláste sa v stanovených časoch na fare alebo u pána dekana po sv. omši. Vopred ďakujeme aj v mene detí za podporu a milodary.

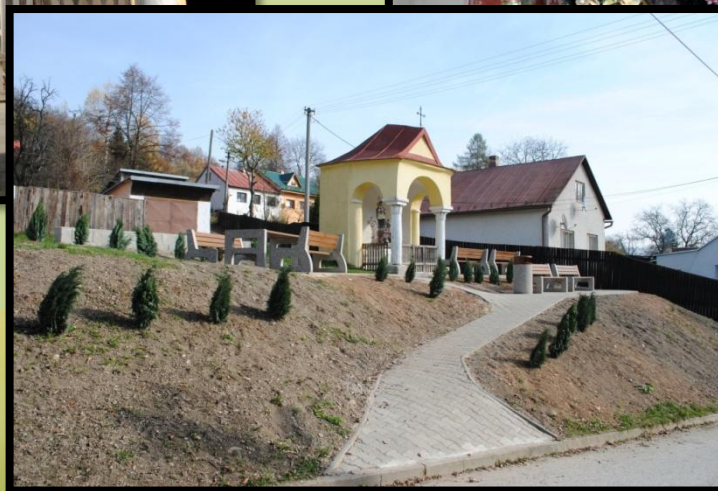

Chrám zvonku aj zvnútra

Rekonštrukcia kaplnky Jána Nepomuckého

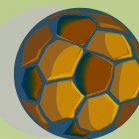
Plánovaným projektom, na tento rok 2013, bola rekonštrukcia kaplnky sv. Jána Nepomuckého, patróna nášho katolíckeho kostola. Táto prestavba bola financovaná z fondov Európskej únie, v rámci projektu Rekonštrukcia verejných priestranstiev. Investícia činila 17 811 €. V blízkosti kaplnky boli vysadené okrasné dreviny a položená zámková dlažby. Novovytvorený chodník od hlavnej cesty ku kaplnke vedie priamo na priestranstvo, ktoré tvorí oddychovú zónu. Túto oázu pokoja dotvárajú lavičky, kde si môže ne jeden obyvateľ alebo turista odpočinúť.

Ako to vyzerá po rekonštrukcii

Multifunkčné ihrisko

Ako sme už spomínali v minulom čísle novín, v Štóse pribudlo nové multifunkčné ihrisko. Keďže stále nebolo oficiálne „pokrstené“ a otvorené, bolo nutné sa toho patrične chopiť. To sa stalo práve na obecných dňoch, keď ho pán starosta uviedol do života. Už počas týchto dní sa tam konali rôzne prevažne futbalové zápasy. Ihrisko je dostupné komukoľvek za symbolický poplatok, ktorý je uvedený v cenníku na Obecnom úrade.

Aktívne využitie ihriska

Dobrovoľný hasičský zbor (DHZ)

Tohto roku, v mesiaci september, sa po prvýkrát uskutočnil jesenný zraz mladých hasičov, v areáli Slovenská škola. Kde sa zúčastnilo 150 súťažiacich z rôznych obcí Košíc okolia. Cieľom bolo zlepšiť branno-športovné vedomosti našich najmenších. Dňa 13. septembra 2013 sa naša obec stala súčasťou okresného taktického cvičenia dobrovoľných hasičských zborov v časti Peklisko. Jeho cieľom bolo skoordinať činnosť DHZ Štós, Nováčany, Poproč, Medzev, Lucia Baňa, Jasov, hasičského a záchraného zboru Moldava nad Bodvou a záchranárov z Košíc a jeho okolia. Účelom tejto akcie bolo precvičenie diaľkového transportu vody z vodného zdroja na požiarisko s pomocou hasičských striekačiek PPS 12. Taktiež sa precvičila činnosť hasičov v zamorených priestoroch za pomoci dýchacích prístrojov a zabezpečenie záchranu, transportu zranených ľudí. Na všetky úkony dohliadal riaditeľ Krajského riaditeľstva hasičského a záchraného zboru v Košiciach, plukovník Ing. Jozef Fedorčák.

Anton Imling, starosta obce

Hore ukážka zásahu a následného spoločného stretnutia hasičov

Chov a lov zveri

V činnosti poľovníctvo sú pojmy ako chov a lov zveri veľmi úzko späté. Dnešný poľovník si musí uvedomiť, že bez zodpovedného a kvalitného chovu zveri nemôže očakávať trofejovú kvalitu pri love zveri. Ako štóski poľovníci venujeme chovu zveri mimoriadnu pozornosť. Každý poľovník má najmenej dve soliská, ktoré pravidelne počas roka naplňa soľou. Zver dostáva do tela väčšie množstvo soli, ako len z potravy. Soľ sa stáva nepostrádateľnou výživnou látkou potrebnou pre stavbu tela a celkovú imunitu.

Čistíme studničky, aby zver pila čistú vodu. Sporadicky, v priebehu roka, sypeme do krmidiel jadrové krmivo, nakoľko v našom revíri nie sú polia osiate jadrovými kultúrami. Na zimné obdobie pripravujeme zveri seno so senníkov.

V čase núdze, keď napadne sneh, intenzívne dokrmujeme zver jadrovým krmivom. Každý poľovník, našej 27 člennej poľovníckej organizácie, musí mať na obdobie núdze pripravených 200 kg jadrového krmiva. Toto jadrové krmivo sa nakupuje aj zo spoločnej kasy našej poľovníckej organizácie.

Uplynulá zima zvlášť markantne pripravila pre zver obdobie núdze. Napadalo vyše jedného metra snehu. Jelenia a najmä srnčia zver sa stala v tomto vysokom snehu nemobilnou.

Bolo potrebné prepluhovať zväžnice lesnými traktormi. Všetko seno zo senníkov zver spotrebovala a už ani okolité poľnohospodárske podniky nemali seno na predaj. Podarilo sa nám z väčšej vzdialenosti zabezpečiť jeden celý kamión, 12 kotúčov sena, ktoré sme rozmiestnili do prístupných zväžnic. Zver sa následkom vyhľadovania stiahla až do záhrad v dedine. Nielen poľovníci, ale aj ostatní občania krmili zver vo svojich záhradách. To bola daň dlhej a tuhej zimy, akú sme už desať rokov nezažili.

Po krutej zime prišla jar a leto, kedy už zver mala dostatok potravy. A tak aj my, poľovníci, sme sa mohli tešiť a usporiadať „poľovnícky deň“ v rámci mesiaca jún, ktorý je zároveň mesiacom poľovníctva a ochrany prírody. Pripravili sme výstavu ulovených trofejí, preparátov zveri, ba aj celého jeleňa. V rámci výstavy trofejí boli vystavené aj nože remeselných nožiarov zo Štósu, Eugena Diczháziho a Otta Neumana. Deti si vyskúšali presné oko pri streľbe zo vzduchovky. Predovšetkým pre nepoľovnícku verejnosť sme predviedli ukážky, ako pasovanie lovca, srncov, diviakov. Taktiež bola predvedená ukážka vábenia jeleňov. Ukážky boli sprevádzané signálmi trubačov na lesniciach. Pre fajšmekrov sme pripravili 500 porcií poľovníckych špecialít, a to poľovnícky guláš extra, jágerek a srnčie ragú. Do dobrej nálady nám hrala štóska dychovka. Tridsaťtri šťastlivcov si odnieslo výhry z tomboly. Do neskorej noci sa Štósania a hostia zabávali pri diskotéky. Bola to veľmi vydarená akcia.

V závere mi dovoľte poďakovať sa poľovníkov, ale aj nepoľovníkom, ktorí v lese, ale aj vo svojich záhradách prikrmovali našu zver, a tak ju pomáhali chovať. Lesu a lovu Zdar!

Otto Neuman, predseda PO – OZ Tupý vrch Štós

Pripravený krmelec

Fotky z poľovníckeho dňa

Dychový orchester Štós

Aj v tomto roku náš dychový orchester účinkoval (okrem Dňa obce 27. 7. 2013) na všetkých kultúrno-spoločenských podujatiach v našej obci a svojimi melódiami spríjemňoval náladu všetkým prítomným. Sme radi, že môžeme prispievať k dobrej atmosfére a našimi tónmi rozdávať radosť.

Z vystúpení mimo obce spomeniem majstrovstvá Európy v nohejbale, ktoré sa konali 8. až 10. 11. 2013 v Košiciach, kde náš dychový orchester účinkoval na otváracom ceremoniáli za prítomnosti hráčov zo 16 európskych štátov a Kanady.

Medzi najvýznamnejšie hudobné predstavenia však patrí opera Král duchov Štós, s ktorou sa dychový orchester zúčastnil Festivalu nového slovenského divadla a tanca KioSK v Žiline dňa 27. 7. 2013. Predstavenie opery malo obrovský ohlas a úspech nielen u divákov, ale aj zo strany odbornej kritiky: „K vrcholům přehlídky patřila současná opera Marka Piačeka Král duchů Štós, provedená s dechovým orchestrem Štós. Do důsledků dovedená parodie mněla v pravde monumentální rozměry.“ (Vojtech Varyš)
„Režisérovi a autorom libreta sa podarilo niečo, čo nebýva na Slovensku celkom bežné. Vytvorili primárne humorne ladené dielo a navyše z diela je cítiť nesmiernu úctu tvorcov k mantáckej komunite.“ (M. Zwiefelhofer)

V novembri s touto operou náš dychový orchester vystupoval v Bratislave. Okrem samotného predstavenia v priestore súčasnej kultúry A4 sme mali možnosť zahrať si v bratislavskej Redute, čo je nádherne zrekonštruovaný priestor Slovenskej filharmónie. Takúto príležitosť nemala (podľa slov nášho bývalého člena, teraz hráča Slovenskej filharmónie Ladislava Rótha) za uplynulých 10 rokov ešte žiadna dychová hudba.

Minulého roku mala opera Král duchov Štós v Košiciach premiéru, tohto roku 8. 12. 2013 sme ňou opäť v Košiciach symbolicky ukončili túto sezónu. Veľmi si vážime prácu dirigenta Marka Piačeka, ktorý s nami túto operu nacvičil a vďaka tomu sme mohli reprezentovať našu obec na spomínaných podujatiach.

Gabriel Müller

Hra dychovky pri stavaní Mája

Fašiangy

Hudba, zábava, šišky s marmeládou a zabíjačkové špeciality. Aj takýmito slovami vieme opísať tohtoročnú fašiangovú slávnosť. Jej druhý ročník sa konal 9. februára na miestom námestí. Tejto poslednej zábave pred pôstom predchádzala zabíjačka, na príprave ktorej sa podieľali nielen starosta obce spolu s obecným zastupiteľstvom, ale aj zamestnanci Obecného podniku lesov, služieb a remesiel. Vďaka ich kuchárskemu umeniu, si obyvatelia našej dediny, ale aj ich priatelia pochutnali na jaterniciach, dokonca paprikovej slaninke. Sponzorom ošípaných bola spoločnosť Agromold Moldava nad Bodvou. Pre tých, ktorí majú radšej niečo sladké boli pripravené šišky s marmeládou. Tie pripravili zo sponzorských darov, podnikateľov našej obce, kuchárky v miestnej základnej škole. Gurmánsky zážitok bol sprevádzaný uvoľnenou atmosférou, ktorú dotváral program vystúpení Dychového orchestra Štós a speváckeho zboru Ceciliek z Medzeva.

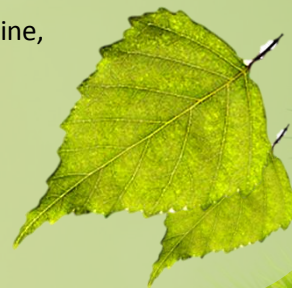
Čo sa robí na správnej zabíjačke

Ak spievajú Cecilky, hneď lepšie chutí

Stavanie mája

S mesiacom máj, ktorý sa vyhlasuje za mesiac lásky, sa v tradičnej kultúre slovenského ľudu spájali rôzne pôvabné zvyky s ľúbostným zameraním. Takzvané „májové stromy“, listnaté alebo ihličnaté, stavali mládenci slobodným dievčatám ako výraz úcty a prejav lásky. V súčasnosti sa však táto tradícia zachováva symbolicky a to prostredníctvom jedného spoločného Mája pre celú obec. Tento zvyk si pripomína aj naša dedina. Starosta v spolupráci s obecným zastupiteľstvom usporiadali v posledný aprílový večer slávnosť, pri ktorej bol na námestí Štósu vztýčený májový strom. „Máj“, ako sa ľudovo nazýva, pomáhali stavať obecní hasiči, poľovníci a pracovníci obecných lesov. Korunu ihličnatého stromu ozdobili farebnými stužkami dievčatá z obce. Počas celého slávnostného aktu im vyhrával miestny dychový orchester. I keď podujatie začínalo o sedemnástej hodine, príjemne a teplé počasie lákalo návštevníkov slávnosti, ktorí sa začali schádzať na miestnom námestí až v hodinovom predstihu. Pri tónoch hudby a pri postavenom Máji si nakoniec mohli v kruhu svojich blízkych a známych vychutnávať príjemnú rodinnú atmosféru.

Na stavaní Mája sa tradične zúčastňujú všetky generácie

Deň detí

Deň detí v Štóske alebo „ Akčný deň plný zážitkov“ . Ráno 3. Júna 2013, patrilo námestie našej obce tým najmenším. Starosta obce spolu s obecným zastupiteľstvom chceli so všetkými deťmi tento ich deň osláviť, a preto pre ne vymysleli netradičný, ale za to veľmi náučný a akčný program. Namiesto hier a kolotočov sa „deťúrence“ mali možnosť osobne stretnúť s činnosťou policajtov a hasičov. Košický policajný zbor spolu s motorizovanou policajnou jednotkou si pre ne pripravili výstavu predmetov, ktoré patria k tradičnej výzbroji policajta. Deti sa mohli dotknúť rôznych zbraní, vyskúšať si vyhľadávanie kovov prostredníctvom detektora, dokonca sa pomocou obuška pokúšali rozbiť ochranný štít, ktorý kryl príslušníka policajného zboru. Tie odvážnejšie z nich sa nebáli nasadnúť na policajnú motorku. Túto akciu svojou prítomnosťou podporil aj členovia policajnej kynológie, ktorí našim najmenším objasnili prácu so služobným psom a pomocou ukážok im názorne priblížili zadržanie páchatela. Záver programu patrilo nášmu štóskemu Dobrovoľnému hasičskému zboru. Hasiči deťom pomocou hydraulického zariadenia predviedli, ako má vyzeráť správne vyslobodzovanie osoby z uzamknutého auta. Azda najväčším zážitkom tejto oslavy bolo uhasenie horiaceho automobilu. Aj napriek tomu, že sa v tento deň rozpršalo, slnko nahrádzal úsmev na tvárach všetkých zúčastnených detí. Z celej dnešnej udalosti si so sebou domov odniesli nielen dobrú náladu, mnoho zážitkov, spokojnosť, vedomostí, ale aj darček v podobe sladkostí.

Ukážky policajných zásahov s využitím psa a predvedenie hasenia horiaceho auta

Obecné dni

Za zvukov fanfár našej dychovky sa v evanjelickom kostole, dňa 26. júla, oficiálne začala oslava dní našej obce Štós. Službu Božiu v tento deň vykonával Mgr. Ondrej Kolárovský. Po tomto originálnom začiatku deň pokračoval slávnostným zasadnutím Obecného zastupiteľstva. Len čo zapadlo slnko, starosta obce Anton Imling zahájil lampiónový sprievod. K pochodu v sprievode všetkým zahral štósky dychový orchester. Oslava pokračovala aj na ďalší deň, 27. júla. Skoro ráno sa v areáli Slovenskej školy začal variť guláš, ktorý pripravovali nielen zástupcovia našej obce, ale aj poľovníci z Občianskeho združenia Tupý vrch. Súčasťou tohto dňa bolo slávnostné otvorenie nového multifunkčného ihriska. Čerešničkou na torte bol však exhibičný zápas majstrov sveta v nohejbale. Ďalšie súboje, tentoraz v hokejbale, sa zvädzali na ihrisku miestnej základnej školy. Prvé miesto patrilo tímu Viedenčan z Paňoviec.

Bohatý program zahájil starostovský príhovor, po ňom nám zanôtil dychový súbor Medzevčanka. Modernjšie rytmy namixoval DJ Janko Spišák. Počas celého dňa všetkých návštevníkov zabával Jozef Pročko. Pre deti pripravil množstvo súťaží. Azda najzaujímavejšou z nich bola tá, pri ktorej sa deti museli skryť svojim rodičom (na polhodinu) do blízkeho lesa. Kto sa neukázal vyhral. Zatiaľ čo deti čupeli skryté v lese, tých starších zabávali a o program sa postarali žiaci Základnej umeleckej školy v Medzeve. Svojou návštevou našu obec pocítil aj exprezident Slovenskej

Hore zábava s Jožom Pročkom a odovzdávanie ceny obce p. Kaiserovej

republiky, Rudolf Schuster. Ten spolu so starostom obce slávnostne odovzdal Cenu obce za rozvoj školstva *Márii Keiserovej* a *Magdaléne Diczháziovej*. Zábava pokračovala súťažou v pílení drevá. Tú vyhrala dvojica Róbert Róth a Tomáš Jastrab. V rýchlostnom pití piva zvíťazil Michal Eiben. Svoju výdrž si muži mohli vyskúšať pri držaní plných kríglí, za pomoci vystretých rúk. Najdlhšie to vydržal Vojtech Klučarovský. O večernú a nočnú zábavu sa postarala aj skvelá hudobná skupina SONG z Humenného .

Šport a Štós

Keďže pani zima bola tento rok veľmi štedrá, rozhodli sme sa, usporiadať dve lyžiarske podujatia. Prvým z nich boli Lyžiarske preteky o pohár starostu obce, kde sa zúčastnilo v deviatich kategóriách 41 lyžiarov. Skoro o mesiac neskôr, konkrétne 16. marca sa konali, ako každý rok preteky na Polnerovej lúke. Keďže ešte deň pred týmito pretekmi sa zdalo, že kvôli počasiu a silnému vetru preteky nakoniec nebudú, bola vyslyšané modlitby lyžiarov a počasie sa v túto sobotu upokojilo. Dokonca aj napriek mrazivej zime vykuklo slniečko. Určite chcelo vidieť, ako sa darí našim lyžiarom. Výsledky oboch podujatí sme sa rozhodli zverejniť aj na tomto mieste.

Pohár starostu obce:

- Muži do 40 rokov: Patrik Göbl
- Ženy do 40 rokov: Dagmar Eibenová
- Muži nad 40 rokov: Miroslav Furín
- Juniori a Juniorky: Peter Müller a Barbora Balogová
- žiaci a žiačky: Brian Gedeon, Ivona Fabiánová
- Prípravka: Loriána Popovičová
- Baby: Viviána Popovičová
- Snowboard: Kevin Gedeon

Polner Cup 2013:

- Žiaci : Marco Orlický
- Ženy : Dagmar Eibenová
- Ženy nad 40 rokov: Jozefína Mackal'ová
- Muži: Patrik Göbl
- Veteráni: Otto Neuman
- Baby: Oliverko Bábik

Naši športovci

Ako našu obec Mikuláš navštívil

Opýtať sa detí, kto do našej obce zavíta 6. decembra ani len netreba.

V našej dedinke to totiž všetci vedia. Je to Mikuláš. Ani tento rok na počesť jeho príchodu nezasnežilo a tak si vzal miesto saní štvorkolesového tátoša s dostatočne veľkým príviesom, na ktorom mal darčeky pre všetkých najmenších. Sladký balíček dostali všetci, ktorí Mikulášovi zarecitovali alebo zaspievali. Tomuto bielobradému deduškovi pomohli s prípravou balíčkov Jaroslav Juhár a Ján Kurek – BARO, za čo im ďakujeme. Po tom, čo Mikuláš obdaroval všetky deti, pobral sa domov, kde sa bude intenzívne pripravovať na ďalší rok strávený v našej obci.

Stretnutie našich najstarších

Spevácky zbor Melodie

Urobili pre nás veľa. Odovzdali nám skúsenosti, radili v ťažkých životných situáciách a môžeme byť šťastní, že ich máme. Reč je o našich dôchodcoch, ktorým každoročne preukazujeme úctu pri slávnostnom posedí. Tohtoročné stretnutie dôchodcov sa konalo 10. decembra v rozšírených priestoroch kultúrno-spoločenskej budovy. Pre našich starších obyvateľov obce bolo pripravené občerstvenie a bohatý program. Zahrali a zarecitovali im deti zo základnej a materskej školy. Svoje umelecké zručnosti v hre na hudobný nástroj im predviedli deti navštevujúce Základnú umeleckú školu v Medzeve. Veľké ovácie sprevádzali aj vystúpenie speváckeho zboru Melodie z Medzeva. Ten im predviedol pásmo vyskladané zo spevu a viňšom vo viacerých jazykoch. Vyzdobený vianočný stromček postavený na pódiu šíril okolo seba atmosféru pokoja. O výzdobu sa postarali zamestnanci obecného úradu a podniku lesov. Naši rodičia a starí rodičia si z tejto akcie odniesli nielen sladký darček v podobe ozdôb, ale aj úsmev na tvári.

Koniec roka v obci

Starostovský punč

Starosta obce a členovia obecného zastupiteľstva Vás srdečne pozývajú na stretnutie pri každoročnom starostovskom punči, ktoré sa uskutoční dňa 25.12.2013 o 17:00 hod. na miestom námestí obce. Všetci ste srdečne vítaní.

Chvilé strávené pri punči

Silvestrovská oslava

Dňa 31.decembra 2013, sa po prvýkrát uskutoční v kultúrno-spoločenskej budove privítanie nového roka. Začiatok roľníckej so súčasným rokom sa začne o 17.00 hod. Vstupenky sa na toto podujatie dajú zakúpiť na obecnom úrade. Cena jedného lístka činí 15€. Tešíme sa na Vašu účasť !

Pripravované projekty

Pripravovaný je projekt v hodnote 600 000 €, ktorý zabezpečíme prostredníctvom Obecného podniku lesov, služeb a remesiel, s.r.o. Vzhľadom na vyhlásené nové programovacie obdobie v rokoch 2014 – 2020 sa začiatkom roka budú predstavovať projekty, ktoré nám môžu byť schválené Európskym parlamentom. Preto sa o tom v takýto čas ťažko hovorí. Avšak ďalej pripravujeme projektovú dokumentáciu, na rekonštrukciu cesty „Gaz“.

Milí spoluobčania ...

tak ako sme na jednej z posledných stránok týchto novín, tak sa aj končí tento rok. Ďalší rok, ktorý bude patriť už len do histórie. Našej Štóskej histórie. Avšak nebudme pri tejto príležitosti pesimistickí a budme vďační za momentálne chvíle, ktoré by sme mali prežiť na plno. Tieto chvíle darujme rodine priateľom a vlastne všetkým ľuďom na ktorých nám záleží. Veď o tom sú vlastne Vianoce. Byť jednoducho na tomto svete šťastný a nepridávať si starosti, ktoré za to vlastne ani nestoja. O tomto by som tu vedel napísať niekoľko strán, ale toto nie je cieľom týchto novín. Chcem sa ešte hlavne poďakovať sponzorom, ktorí na mňa a všetkých spoluobčanov mysleli. Rovnako ďakujem aj všetkým spolupracovníkov, Obecnému zastupiteľstvu a všetkým, čo priložili ruku k dielu a aj vďaka nim je naša obec krajšia. Ešte raz vyslovujem veľké **ĎAKUJEM**. Čo už len na záver, snád len každému toľko, aby prežil sviatky v v pokoji a aspoň pár dní sa pokúsil nikam neponáhľať a vychutnávať tento čarovný okamih, ktorý sa už nikdy nezopakuje. A zároveň Vás všetkých srdečne pozývam na starostovský punč.

Anton Imling, starosta obce Štós

Anton Imling
Starosta obce

Výhľad v lese

Sponzori Menovite:

- **AGRO – MOLD, a.s.**
- **Bufet DAMAK**
- **Daniel Raab**
- **DI Mihálik**
- **DP WORK, s.r.o.**
- **Dušan Dudy**
- **GE – Metal, s.r.o.**
- **HOLZKNECHT, s.r.o.**
- **Ján Kurek**
- **Marcel Cipcer**
- **Marek Cipcer**
- **Mária Cipcerová**
- **Mária Flachbartová**
- **Nagy & Nagy PRODUKT**
- **Patrik Furin**
- **Peter Švantner**
- **Pohostinstvo LUNA**
- **TATRA Timber Logistik, a.s.**
- **TEIDE, s.r.o**
- **Timea Gedeonová**

d'akujeme !

Spoločenská kronika

50 rokov

Bábik Roman
Bandyová Monika
Biela Daniela
Biely Ján
Bugyiová Helena
Bugyiová Jolana
Čonková Mária
Heinz Helmut
Jergová Darina
Karčáková Danka
Puklejšová Viera
Rostášová Renáta
Šoltés Ľudovít
Vitkovský Vladimír

60 rokov

Čiglinský Karol
Göbl Ladislav
Hvolka Ján
Klačanská Zenona
Kočiš Jozef
Kočišová Irena
Krajňák Dušan
Müllerová Alojzia
Rudiková Žofia
Schreiberová Alica
Strýčeková Kveta

70 rokov

Imling Anton
Kráľovský Ladislav
Kristiánová Melánia
Tischlerová Alžbeta
Trebunová Gizela

85 rokov

Gajdošová Vlasta
Kuhnová Elena

ÚMRTIA

Margaréta Krjaková	09.02.2013
Vierka Endrizálová	18.02.2013
Milena Okolicsányiová	16.05.2013
Milan Mihók	10.09.2013
Zoltán Karaba	11.09.2013
Vladimír Kutlík	27.10.2013

Odpočívajte v pokoji...

NOVORODENCI

Oliver Nagy	16.02.2013
Slavomír Puklea	17.02.2013
Dominika Pukleová	18.02.2013
Jasmína Pukleová	03.04.2013
Andrea Pukleová	20.05.2013
Isabel Fox	25.07.2013
Samuel Kiselovič	06.08.2013
Sara Dudyová	07.09.2013
Róbert Šariška	24.09.2013

SOBÁŠE

Manuela Hodermarská
a
Štefan Zervan

03.08. 2013

Otto Neuman

Pod Tupým vrchom

V tom údolí pod tým Tupým vrchom,
rieka Bodva rodí sa pod bralom.

Opúšťa aj dedinku najkrajšiu,
hory, lúčku, ktorú má najdrahšiu.

Každý chlapec vo vrecku nožík má,
s kamarátom najradšej nožík hrá.
Aj dievčatko keď si tú škôlku hrá,
na Tupý vrch sa najviac pozerá.

Nemám nožík, kto mi ho urobí,
pýta otca, nech mu ho vyrobí.
Darmo robil ho už tri storočia,
fabriku mu zobrali priamo z predručia.

Mládenec si v kúpeľoch zajančí,
nahovára dievčinu pri tanci.

Keď sa jej do očí zadáva,
svoje srdce vtedy ona mu dá.

Keď Tupý vrch tých mužov zavolá,
žiadna jedľa píle neodolá.
Hučia píly, hučí aj tá hora,
nevyrúbte ma celkom dohola.

Krásne je žiť v našej dedinôčke,
keď je radosť v našej robotôčke.
Keď je radosť pánom v našej duši,
nič na svete nás už nerozruší.

V tej dedinke rodný svoj domček mám,
na Tupý vrch sa najviac pozerám.

Stojí pevne, lebo je zo žuly
a tak v Štóse nik už viac nežiali.